OOST POST
SOERABAIJASCHE COURANT.

№ 17 ZEVENDE JAARGANG. 1859

PRIJS VAN INTEEKENING.

Per 6 maanden voor Soerabaya. . . .	*f* 7.50
„ „ „ „ Java.	„ 9.—
„ „ „ „ Buitenbezittingen. .	„ 10.—
„ „ „ „ Nederland. . . .	„ 12.—

De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

MAANDAG 28 FEBRUARIJ.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is *f* 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.

Advertentien met groote letter betalen dubbeld.

Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Bij deze Courant behoort een bijvoegsel.

Erkentelijk voor de vermeerderde belangstelling in ons blad, blijkbaar door het, boven onze verwachting, wederom aanzienlijk toegenomen aantal abonné's, zijn wij, tot ons leedwezen, verpligt onze nieuwe inteekenaren te berigten dat de voorraad der eerste Nummers van den tegenwoordigen jaargang geheel is uitverkocht.

E. FUHRI & CO.

SPAARBANKEN.

Wij hebben vroeger bij herhaling in dit blad gewezen op het wenschelijke, dat Sourabaya het voorbeeld der beide overige hoofdplaatsen op Java mogt volgen, in het daarstellen van die heilzame inrigting, welke in het moederland en in vele andere landen van Europa zulk een uitgebreid nut heeft gesticht en nog dagelijks blijft stichten. In Nederland komt de eer dier instellingen toe aan de Maatschappij TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN. Op honderd en zestien plaatsen van ons vaderland zijn thans spaarbanken in werking, die, meerder of minder uitgebreid in omvang en werkkring naar mate van het getal harer inwoners, toch allen, op zeer weinige uitzonderingen na, aan hare weldadige bestemming beantwoorden en onverdeelden bijval ondervinden. Ook op Java heeft men bij de oprigting van een departement der genoemde maatschappij te Samarang al spoedig dat lofwaardig voorbeeld gevolgd, en ook de Maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen in Oost-Indie*, gevestigd te Batavia is niet achterlijk gebleven om eene instelling in het leven te roepen, waarvan het nut algemeen werd ingezien.

Dezer dagen werd het vijfde jaarlijksche verslag openbaar gemaakt der geldelijke verrigtingen van de Samarangsche spaarbank, dat de blijken draagt van vooruitgang en voortdurende belangstelling. Wij kunnen ons niet wederhouden om dat korte verslag hier medetedeelen, ten einde daardoor ook te dezer plaatse meerdere openbaarheid te geven aan den geldelijken werkkring van die instelling, die meer en meer aan haar nuttig en weldadig doel blijft beantwoorden.

De ingelegde gelden beliepen volgens vroegere openbare mededeelingen onder ultimo 1857:

van twee inleggers (uitzondering)	*f* 6,956,80.
van 106 inleggers.	„ 28,718,70.
te zamen op 1 Januarij 1858 .	*f* 35,675,50.
Gedurende het jaar 1858 (vijfde jaar) is ingelegd, door een gedeelte der 108 vroegere en 160 latere inleggers in 558 keeren	„ 28,054,92.
Renten aan regthebbenden ten deel gevallen à 7% 's jaars.	„ 2,417,45.
	f 66,147,87.
Op 54 Rekeningen werd teruggevorderd in 68 keeren	„ 7,366,65.
Blijft op ult. 1858 op 246 Rekeningen te goed	*f* 58,781,22.

(waaronder eene Rekening tot *f* 4,787,78)
en nog eene „ „ 2,120,52)

De uitleeningen van gelden zijn geschied naar gelang daartoe gelegenheden zich voordeden Velen met regeling van maandelijksche en andere tijdelijke terugbetalingen.

Onder ultimo 1858 bestaan 79 debiteuren met een bedrag van *f* 48,792,41 tegen eene rente van 9 ten honderd 's jaars.

Aan renten is gewonnen gedurende 1858, zuiver.		*f* 3,808,66.
Van het vorige jaar was onverdeeld overgebleven		„ 1,72.
		f 3,810,38.
Van dit bedrag is volgens het 14e. Reglements-artikel, gebragt:		
a. Op kosten voor de leiding der Bank. . .	*f* 784,40	
b. Op reserve-fonds een vijfde van *f* 3,025,98.	„ 605,19	
c. Ten voordeele van de regthebbende inleggers van geld op 111 Rekeningen. . . .	„ 2,417,45	*f* 3,807,04.
Onverdeeld overgebleven ten voordeele van 1859 te brengen.		*f* 3,34.

Het is thans ons doel niet om den werkkring en het nut van het Sourabayasche departement der reeds genoemde Maatschappij te beoordeelen. Dat departement maakt ten opzigte van het thans besproken onderwerp eene uitzondering op den algemeenen regel, en schijnt de mogelijkheid te betwijfelen om te dezer plaatse eene inrigting in het leven te roepen, waarvan harerzijds het nuttige niet schijnt te worden ingezien. Wij laten volgaarne aan ieder zijne denkwijze vrij, maar verheugen ons toch dat de denkwijze van ons Sourabayaasch departement, gelijk wij zoo even zeiden, eene uitzondering op den algemeenen regel maakt; ware het anders zoo zoude het naar onze denkwijze zeer te betwijfelen zijn of de groote stichting van NIEUWENHUIZEN wel drie vierde gedeelten eener eeuw zoude doorleefd hebben.

Het Sourabayasche departement dier stichting sluimere dan in vrede, tot dat krachtiger hand dan de onze het uit die sluimering zal doen ontwaken, door de herinnering dat de tijdgeest voortgaat, zonder zich te storen aan de denkwijze van enkelen; dat het in den tijd die wij beleven niet genoeg is om zich van tijd tot tijd te bewegen, ten einde de zachte sluimering niet in den doodslaap te doen ontaarden, maar dat daar waar het aankomt op het doel het algemeen te stichten, men behoort te werken of zijne taak aan anderen overtegeven, die het woord *werken* in eenen anderen zin verstaan dan het werkeloos leven rekken.

De taak die zoo eigenaardig aan de Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* zoude toekomen worde dan te Sourabaija vervuld door anderen, en het moge spoedig blijken of Sourabaya inderdaad nog niet rijp is om eene instelling te bezitten, die elders op Java reeds sedert ettelijke jaren met goed gevolg is tot stand gebragt, en die wij, wat men er ook tegen moge te berde brengen, blijven beschouwen als bij uitnemendheid geschikt om onder de ingezetenen dezer plaats eene zucht tot spaarzaamheid te verspreiden, die, ongetwijfeld, op de bevordering van het Europesche element eenen allerweldadigsten invloed zal uitoefenen.

Redactie.

LEKAIN IN DE PROVINCIE
OF
HOE GELUKKIG IEMAND KAN ZIJN.

„Wat een vermaledijd leven! Geen oogenblik rust of gemak! — Nu eens spelen voor soldaat, dan weder voor boer — nu eens voor knecht, dan weêr voor dief — in 't eene oogenblik een brief bezorgen, in 't andere iemand den giftbeker overreiken — soms gedwongen eene heele lange redenering te moeten aanhooren en maar een paar woorden daarop te mogen antwoorden — altijd niets beteekenende rollen te moeten vervullen en mij te vreden te moeten stellen met die, waar een ander geen lust in heeft; dat is mijn lot. En wat krijg ik er voor! Een handvol roem of veel geld? — Ach, een nietig loon, dat alleen mij belet van honger om te komen"

Zoo luidde de treurige alleenspraak, die een ongelukkige stakkert van een komediant, tegen middernacht met zich zelven hield, toen hij uit den schouwburg te Marseille kwam en, zoo snel hij kon, zich naar huis begaf, om zoo min mogelijk nat te worden door den regen, die met bakken van den hemel viel. Hij hield stil voor een eenvoudig huisje, haalde zijn huissleutel met een benaauwd gezigt voor den dag, deed de deur open en liep in den donker de trappen op, die hem naar zijn dakkamertje voerden. Toen hij het licht had aangestoken, zag hij op den schoorsteenmantel twee papieren liggen. Hij pakte het eene na het andere op en na een oogenblik ze beiden ingezien te hebben, riep hij uit:

„Goed zoo!" Het een was een geregtelijk exploit; het andere een brief van Flora: zoo, nu heb ik gift en tegengift bij elkaar. Kom, laat mij 't eerste document eens lezen:

„Donderdag 22 April 1774. Wij enz. doen den heer Felix Dogard, tooneelspeler van beroep, weten dat — die verwenschte geregtsstijl! — Doch ter zake, wat doet men mij weten? — Dat overmorgen beslag op mijne meubels zal gelegd worden. Mooi zoo, op mijne meubels! Dat is een soort van vleijerij Zij mogen, voor mijn part, komen en ze nemen, als zij er zoo'n zin in hebben. Zij zullen meer gefopt zijn, dan ik. Een ellendig bed, een tafel op drie pooten, een flesch, die voor kandelaar dient, een oude grieksche mantel, dien ik als gordijn gebruik, dat is nu al het schitterend mobilair van den tooneelspeler Dogard. Men zal naauwelijks de onkosten er kunnen uithalen. Ik kom dan op een beste manier van mijn prullen af en kan dan onder den blooten hemel slapen; gelukkig is de zomer nabij."

Hier brak Dogard zijne woorden met een luiden bitteren lach af; daarop vervolgde hij op echt wijsgeerigen toon:

„Wat ben ik toch gek geweest? Ik had even als mijn vader klerk bij de regtbank kunnen worden. Dan had ik op mijn gemak en zonder zorg in een lief dorpje kunnen wonen en voor weinig geld hadden de menschen mij aan een en ander kunnen helpen. Maar dat streelde mijne eerzucht niet: ik dacht, dat ik tot een hoogeren werkkring geroepen was. Jeugdige opgewondenheid betooverde mij. Ik verliet mijn dorpje; maar het geluk, dat ik gehoopt had te zullen vinden, vond ik niet; gebrek en ellende waren sedert mijne gezellen. Misschien verschaft Flora's brief mij eenige opbeuring. Laat ons zien."

Hij las hetgeen volgt:

„Mijn vader is van meening, dat de dochter van een musijk-directeur volstrekt zich niet verlagen mag, om zich met een zoo onbeduidenden en onbekenden comediant in den echt te begeven, als gij zijt. Hij heeft mij voor een clarinettist bestemd, die 's maands 86 francs met les geven verdient. Gij spreekt altijd van je vooruitzigten — ik wil dat wel gelooven, — en smeekt mij dringend, om ter wille onzer liefde toch te wachten. Nu dan, ter wille onzer liefde, wil ik dan wachten — tot aan het einde der maand. Als je dan niet het gewenschte doel hebt bereikt, dan zie ik mij gedrongen den clarinettist, hoewel hij mij bitter tegenstaat, de hand te geven. Leef intusschen gelukkig, enz."

„Tot aan het einde van deze maand wil zij wachten — en wij hebben van daag den 21sten. Ik bewonder uw geduld. Nu moet ik mij eens bedenken, om in acht dagen rijk en beroemd te worden. Ik bezit talent, heb liefde voor mijn vak en voor de studie: ik ken de hoofdrollen van alle treurspelen uit mijn hoofd en heb ze met gunstig gevolg in gezelschappen voorgedragen. Buitendien, ik ben een flinke kerel, vijf voet en acht duim lang. De natuur heeft mij niet karig van hare gaven voorzien: maar de gelegenheid ontbreekt mij om te toonen, wat ik kan"

Den daarop volgenden avond speelde Dogard van zijne nietbeteekenende rollen niet de minste. Hij deed al zijn best, om lof in te oogsten — maar bij slot van rekening werd hij uitgefloten. Toen het stuk uit was, naderde hij zijne Flora, maar zij draaide hem den rug toe.

„Zoo zijn de vrouwen," zeide Dogard bij zich zelven; „als

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

van 19 *Februarij* 1859 No. 15.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van aanspraak op pensioen, de kommies kasbouder te Koepang (residentie Timor) D. Tielman.

BENOEMD:

Tot adsistent-resident voor de policie der stad en voorsteden van Batavia, de hoofdkommies bij de directie der producten en civiele magazijnen F. J. H van Deinse.

Tot adsistent resident van Siak, J. Walland, onlangs van verlof uit Nederland terugekeerd, laatst adsistent-resident van Tebing Tingie (Palembang).

Tot adsistent resident van Tebing Tingie (residentie Palembang), de adsistent-resident van Buleling P. L. van Bloemen Waanders.

Tot adsistent resident van Demak en Grobogan (residentie Samarang), de controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en kultures in de residentie Soerabaya G. M. W. van der Kaa.

Tot kommies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten, tevens pakhuismeester te Bantam, de opziener bij het koffij-etablissement te Ngadiredjo (residentie Kadoe) P. B. van Cesand.

Tot kommies-kasbouder op Timor, de tweede kommies bij de directie van financien C. M. de Rochemont.

Tot lid van het bestuur over de protestantsche kerk in Nederlandsch-Indie, W. Rueb, lid van het te Batavia gevestigde handelshuis van Ommeren & Co.

GESTELD:

Ter beschikking van den directeur der kultures, de benoemde ambtenaar der 1ste klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indie mr. C. M. Smulders.

TIJDELIJK OPGEDRAGEN:

Het gezag der Ommelanden van Benkoelen, aan den ambtenaar H. Schouten, ontvanger der inkomende en uitgaande regten, tevens haven en pakhuismeester te Benkoelen.

BEPAALD:

Dat de betrekking van ontvanger der inkomende en uitgaande regten, tevens haven en pakhuismeester te Benkoelen, tot tijd en wijle, zal worden waargenomen, door den aldaar aanwesigen ambtenaar op onderstand F. W. Gibson.

VERLEEND:

Een verlof naar Nederland, voor den tijd van één jaar, buiten bezwaar van 's lands schatkist, aan den resident van Banka, jhr. T. van Capellen.

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den gewezen adsistent-resident van Gorontalo (residentie Menado) W. H. van der Horst.

Militair Departement.

BELAST:

Met de waarneming der betrekking van tweeden kommies ten burele van den chef over de geneeskundige dienst (militair ambtenaar der tweede klasse), de geëmployeerde bij de directie van financien J. van Seijf.

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST.

GEPLAATST.

Bij het groot militair hospitaal te Samarang, de onlangs uit Nederland alhier aangekomen officier van gezondheid der 3de klasse M. van Adringa.

BIJ HET WAPEN DER INFANTERIE.

BEVORDERD:

Tot kapiteins:

Bij het 1ste bataillon, de eerste luitenant-adjudant J. F. G. Verhoeff, van het 3de bataillon.

Bij het 2de bataillon, de eerste luitenants S. Meijers, C. C. P. Scheepens en J. Redeker, respectivelijk van het 10de bataillon en van het garnizoens bataillon, van Celebes en onderhoorigheden en der derde militaire afdeeling op Java.

Bij het 7de bataillon, de eerste luitenant G. F. T. Lange, van het garnizoens-bataillon in de eerste militaire afdeeling op Java.

Bij het 13de bataillon, de eerste luitenant-adjudant C. Beerens, van het 14de bataillon en de eerste luitenants jhr. J. S. van de Poll en K. van der Heijden respectivelijk van het korps en het 2de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de Wester-Afdeeling van Borneo, de eerste luitenant C. J. Schindler, van het bataillon en de eerste luitenant J. C. ten Dam, van het 9de bataillon.

Tot eerste luitenants:

De tweede luitenant-adjudant bij den militairen kommandant in de Wester Afdeeling van Borneo A. Luijnes, — met bepaling dat hij in zijne betrekking van adjudant blijft continueren.

de tweede luitenant J. L. B. Granpré Molière, thans met verlof in Nederland;

Bij het 3de bataillon, de tweede luitenant A. G. Drossaers, van het bataillon;

Bij het 4de bataillon, de tweede luitenant G. F. van Huls, van het bataillon;

Bij het 5de bataillon, de tweede luitenant E. W. Pfeiffer, van het bataillon;

Bij het 12de bataillon, de tweede luitenant H. G. de Grijs, van het bataillon;

Bij het 17de bataillon, de tweede luitenant A. P. W. Meis, van het bataillon;

Bij het garnizoens bataillon in de tweede militaire afdeeling op Java, de tweede luitenants W. H. A. Mickler, M. D. Wijnmalen en W. J. Havenga, allen van het bataillon;

Bij het garnizoens-bataillon op Banka, de tweede luitenants J. P. Smagge, W. J. T. Timmerman en T. M. Verspijck, allen van het bataillon;

Bij het garnizoens bataillon in de Wester afdeeling van Borneo, de tweede luitenants A. M. van der Meer, J. H. J. van Schevichaven en H. J. C. Janssen, allen van het bataillon;

Bij het garnizoens-bataillon in de Lampongs, de tweede luitenant adjudant L. C. Korfeldt, van het bataillon, met bepaling dat hij in de betrekking van adjudant blijft continueren;

Bij het garnizoens-bataillon van Celebes en onderhoorigheden; de tweede luitenant H. J. van Dobben, van het bataillon,

Bij het garnizoens-bataillon in de Molukken, de tweede Luitenants T C. L. Reuling, H. Tissot van Patot en F. J. L. M. Z. baron von Tengnagell, allen van het bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon op Palembang, de tweede luitenant J. H. C. Godin, van het bataillon,

Bij de garnizoens kompagnie te Benkoelen, de tweede luitenant J. M. Wethmar, van de kompagnie.

Bij de onderofficiers school te Meester Cornelis, de tweede luitenant instructeur R. D. W. Roops, met bepaling dat hij in zijne tegenwoordige betrekking zal continueren.

BENOEMD:

Tot tweede luitenants:

Bij het 1e bataillon, de sergeant-majoor D. van der Schalk, van het 6e bataillon, en de sergeant J. Rövekamp, van het 7e bataillon.

Bij het 5e bataillon op Celebes, de sergeant-majoor B. van Meerkerken, van het 14e bataillon.

Te Samarang, de fourier C. F. van Middeldijk, van het 15e bataillon.

Bij het 6e bataillon, de sergeant W. A. Kruijmel, van het 11e bataillon.

Bij het 9e bataillon, de sergeanten M. T. H. Perelaer, T. Munder, P. A. C. H. T. A. Werdmuller von Elgg, F. J. A. R. von Ende en D. M. Ferwerda. de beide eersten van het 11de bataillon, de overigen respectivelijk van het garnizoens bataillon te Palembang, van het 7de en van het 13de bataillon;

Bij het 11de bataillon, de fourier M. J. H. Sauer, van het 12de bataillon;

Bij het 12de bataillon, de sergeanten-majoor D. L. Häfell en A. A. van Sorgen, respectivelijk van het 11de bataillon en van het korps;

Bij het 13de bataillon, de sergeant majoor A. de Brauw, van het 7de bataillon;

Bij het 16de bataillon, de sergeanten R. J. Casparie, A. Wijnoldij en A. J. M. van Lith, respectivelijk van het 9de en van het 4de bataillon en van het garnizoens-bataillon in de Westerafdeeling van Borneo;

Bij het 17de bataillon, de sergeant-majoor H. J. Boonk, de sergeant B. C. Velsing en de fourier G. L. van Doornum, respectivelijk van het 9de en van het 8ste bataillon, en van het garnizoens-bataillon in de tweede militaire afdeeling op Java.

Bij het garnizoens-bataillon in de Molukken, de sergeanten E. M. Collard en J. B. Beck, respectivelijk van het 7de en van het 12de bataillon;

Bij het garnizoens bataillon op Celebes, de sergeanten B. Biorn, en J. Groesbeek, beiden van het 11de bataillon;

Bij het garnizoens bataillon in de Wester Afdeeling van Borneo, de sergeant-majoor J. H. Huijer, en de sergeanten H. van Medevoort en A. H. Ouwens, respectivelijk van het 2de, 14de en 9de bataillon.

Bij het garnizoens bataillon te Palembang, de sergeant-majoor D. Lucas en de sergeant P. C. van der Slagt, respectivelijk van het 7de en van het 11de bataillon.

BIJ HET WAPEN DER GENIE EN SAPPEURS.

BEVORDERD:

Tot kapitein, de eerste luitenant A. Stijman.

Tot eersten luitenant, de tweede luitenant D. N. Meijners, beide van het korps.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL

VAN SOERABAYA.

Gedurende het jaar 1859.

In de maand Maart	op den	5den en 21sten.
„ „ „ April	„ „	2den 13den en 30sten.
„ „ „ Mei	„ „	18den
„ „ „ Junij	„ „	1sten, 17den en 30sten.
„ „ „ Julij	„ „	17den
„ „ „ Augustus	„ „	1sten en 17den.
„ „ „ September	„ „	2den „ 18den.
„ „ „ October	„ „	2den „ 18den.
„ „ „ November	„ „	2den „ 18den.
„ „ „ December	„ „	2den „ 18den.

des namiddags te vier ure.

(*Voor het land.*) De Resident van Soerabaya maakt bij deze bekend dat op *Woensdag den 22sten Junij aanstaande*, des morgens ten 10 ure, ten zijnen kantore zal worden uitbesteed, **de levering van laadpraauwen voor het overvoeren, voor 's Gouvernements rekening van personen, paarden, slagtvee, gelden en goederen van en naar de reede van Soerabaya,** en zulks op de voorwaarden, vermeld in de advertentie van den Directeur der Producten en civiele Magazijnen dd. 13den October 1858, opgenomen in de *Javasche Courant* van den 20sten October daaraanvolgende No. 84.

SOERABAYA, *De Resident voornoemd*,
24 *Februarij* 1859. (234) VAN DER WIJCK.

De Algemeene Ontvanger te Soerabaya maakt bij deze bekend, dat ten zijnen kantore gedurende de maand Maart aanstaande, dagelijks (zon en feestdagen uitgezonderd,) zal worden gevaceerd tot de ontvangst van de belasting op het houden van *Paarden* en *Wagens* over het jaar 1859, welke belasting krachtens het bepaalde bij publicatie van den Gouverneur Generaal dd. 1 November 1851, in eens en bepaaldelijk voor of uiterlijk op ultimo dier maand, zal moeten zijn aangezuiverd, op verbeurte voor de nalatigen, van de boete bij art. 16 van bovengemelde publicatie vastgesteld, zullende de belastingschuldigen, voor zoo verre zij woonachtig zijn, in de afdeelingen Modjo-

---

je maar even uitgefloten wordt, veranderen zij dadelijk van keus."

Terwijl dit een en ander voorviel, leefde het publiek in de blijdste verwachting. Lekain bereidde namelijk voor het eerst de zuidelijke departementen van Frankrijk om hier en daar voorstellingen te geven.

Gelijk overal, zag men ook te Marseille zijne komst met ongeduld te gemoet. In het jaar 1774 was eene reis van Parijs naar Marseille nog eene zaak van hoog gewigt. Van daar dat weinig bewoners der provincie Lekain ten tooneele gezien hadden.

Op denzelfden avond, toen Dogard in plaats van de gewenschte segepraal, tot zijn innig zielsverdriet, uitgefloten was, had de directeur van het tooneel een brief van Lekain ontvangen, dien hij, ten aanhoore van velen, hard op achter de coulissen voorlas. De beroemde kunstenaar berigtte, dat hij acht dagen later, dan vroeger bepaald was, in de provincie zou aankomen. Hij verzocht tevens den directeur van den schouwburg te Marseille zulks zijn collega te Aix te laten weten.

Een kwartier daarna werd Dogard voor den Regisseur geroepen.

„Bezorg dien brief naar Aix eens dadelijk op den post en verzeker u, dat hij morgen ochtend verzonden wordt."

Dogard hoorde deze boodschap met weêrzin aan, maar hij was dien avond zoo ter neêr geslagen, dat hij den moed niet bezat, het onaangename bevel van de hand te wijzen. Hij nam den brief met onderwerping aan en vertrok. Toen hij zich buiten bevond, ontwaakte zijn hoogmoed weêr. Hij gaf toen aan zijn toorn vrije lucht.

„Voor wien houdt men mij dan?" vroeg hij, terwijl hij haastig voortliep, „ben ik min of meer een knecht? Wie heeft het regt, mij te vragen, om brieven naar den post te brengen, al doe ik dat soms op het tooneel. Welke schande! Twee beleedigingen op eenen avond, zonder Flora's kwetsende handelwijze nog eens te rekenen. Dat is te veel! Het beste, wat ik nu doen kon, was nu maar om mij te verdrinken, en een einde aan een leven te maken, dat in onophoudelijken strijd met smaad en ellende verkeert. Wat zijn toch anderen gelukkig? — Lekain! — Welk een benijdenswaardig man. Hij bezit alles, wat het leven eerst aangenaam maakt; roem, rijkdom, allerlei soort van genietingen en invloed! Dat was de man, die mij aanzien zou kunnen bezorgen — maar in de kunst kan men alleen door eigen kracht naar boven komen."

Maar daar rees hem een denkbeeld voor den geest, dat als een zonnestraal zijn gemoed verlichtte en tevens verwarmde.

„Dat is eene ingeving van mijn Genius of van den Booze. Het is hetzelfde. Wat heb ik te verliezen? Slechts een wanhopig en een koen besluit kan mij redden. Moed en geestkracht, verlaat mij nu niet!"

Hij verscheurde flink weg den brief, die naar Aix bestemd was, ging naar den schouwburg weêr en berigtte den Regisseur, dat hij de boodschap gedaan had.

„Goede raad komt in den nacht,' zegt het spreekwoord, en bleek ook dezen keer waarheid te zijn. Toen de dag aanbrak, bevond de koene acteur Dogard, met zijn stok in de hand, zich op den weg, die regelregt naar Aix geleidde. Des middags melde hij zich bij den directeur van

het tooneel aldaar aan.

„Hier ben ik nu vriend lief; gij ziet ik heb niet op mij laten wachten Gij wachtet mij immers van daag."

„Met wien heb ik de eer te spreken?"

„Ik ben Lekain."

„Lekain! wat, gij de beroemde Lekain!? Vergeef mij dat ik u wat min beleefd ontvangen heb, maar ik kon onmogelijk vermoeden dat...."

„Dat Lekain in zoo armoedige plunje voor den dag zou komen, wilt ge zeggen, niet waar? Gij hebt gelijk. Maar daar is een goede reden voor. Luister wat mij gebeurd is. Ik ben op reis door Gaspard de Besst en zijne bende overvallen. Die schavuiten hebben mij heelemaal uitgeplunderd. Twintig duizend francs, die ik in Lyon verdiend had, al mijne théâterkleêren, voor meer dan tien duizend gulden aan waarde, hebben zij mij afgenomen. Mijn geheele rijtuig hebben zij leeg geplunderd en mijn knecht heeft het maar geraden geoordeeld, zich uit de voeten te maken. Dat is nu de reden, vriendlief, dat de beroemdste tooneelspeler van den tegenwoordigen tijd zoo deerniswaardig voor u staat."

De directeur was uiterst getroffen door het ongeluk, dat den beroemden acteur was wedervaren. Hij bood hem een voorschot aan, dat Dogard volstrekt niet afsloeg. Een uur later was Lekain's aankomst en ook zijn ongelukkig avontuur de geheele stad door bekend. Men verhaalde, dat hij tusschen Avignon en Orgon door roovers aangevallen en beroofd was Zijn verlies aan goud en diamanten bedroeg meer dan honderd duizend francs.

(*Wordt vervolgd.*)

kerto, Grissee en Bawean, hunne belasting moeten afdragen, aan den Adsistent Resident dier afdeeling.

SOERABAYA, *De Algemeene Ontvanger*
23 *Februarij* 1859. (224) F. W. SPANGENBERG.

ADVERTENTIEN.

GEBOORTEN.

Bevallen van eene *DOCHTER*, E. C. BERGMANS, geb. *Wichelhausen.*

SOERABAYA, 23 *Februarij* 1859. (229)

VENDUTIE.

Op Woensdag den 2den Maart a. s.

BIJ

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Van DIVERSE COMMISSIE GOEDEREN. (225)

VENDUTIE.

Op de vendutie van den 2den Maart a. s., bij D. D. VAN BOECKHOLTZ, zal nog worden verkocht: **Heeren Hemden, Knoopen, Chitzen, Ongebleekt Katoen**, mooije **Wagen Lantaarns, IJzervertinde Ketels**, groote en kleine **Deursloten, Scharnieren, Koerassie, Eau de cologne, Soija, Rum, geassorteerde Siropen**, eene partij beschadigde **Tarwe, Lampebollen, Lampeglazen, Zilveren lepels** en **Vorken, Meubelen**, enz. (239)

Op de vendutie van *den 2den Maart a. s.*, zal worden verkocht eene partij van circa 70 picols GUANO. (226)

WILLIGE VERKOOPING.

Op Donderdag den 3den Maart a. s.

Voor het kantoor van en ten overstaan van den ondergeteekenden deurwaarder, in *de Zoete-steeg* alhier, van

1°. **eene praauw tjemplong**, kunnende laden 8½ koijang, liggende in de rivier *Kaliemaas*, toebehoorende aan den Chinees TJOE TJIAN, geschiedende deze verkoop ten verzoeke van den Chinees KWA TJONG IE, krachtens Raadschuldkennis de dato 25 November 1859 No. 86.

2°. **Eenige preciosa's**, toebehoorende aan den Chinees TAN BOEN GIOK, en zulks ten verzoeke van den Luitenant der Chinezen HAN TJOEI WAN, krachtens de grosse eener notarieele obligatie op den 26sten Januarij 1857, onder No. 104 voor den alhier residerenden Notaris Z. A. EEKHOUT en getuigen gepasseerd.

De deurwaarder bij den Raad van justitie te Soerabaya,
(233) F. MOOIJAART.

VENDUTIE.

Op de vendutie van *Vrijdag den 4den dezer*, ten huize van den heer LOFFMAN, in de kampong *Krambangan*, zullen door de WEESKAMER worden verkocht, de schoener **HOSING**, en eene PRAAUW TJEMPLONG, behoorende tot den failliten boedel van den chinees OEI HWAIJTIEN; alsmede EEN ERF, met het daarop staande bamboezen met pannen gedekt HUIS, gelegen in de kampong *Kebalen*, toebehoorende aan wijlen jufvrouw KIEFFER en eenige preciosa's van den gefailleerde A. W. REIFERT.

De Secretaris der Weeskamer,
(243) DEIBERT.

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Woensdag den 9den Maart a. s.

Ten huize van den heer P. SWERVER op *Genteng*

Van EENEN ZEER NETTEN, WEL ONDERHOUDEN INBOEDEL, met al deszelfs toebehooren.

VERDER:

VERSCHILLENDE RIJTUIGEN, WAGEN en RIJPAARDEN, en hetgene verder zal worden te voorschijn gebragt. (196)

De goederen zijn daags te voren te bezigtigen.

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Vrijdag en Zaturdag den 11den en 12den Maart 1859.

Ten huize van den ASSISTENT RESIDENT te *Modjokerto.*

Van goed onderhouden MEUBELAIRE GOEDEREN van NGAMPLONG-SONO-KEMBANG en PORMOSODO HOUT; SPIEGELS en SCHILDERIJEN, goed gedresseerde ZWARTE KADOKSCHE RIJ- en WAGENPAARDEN; DRIE zoo goed als nieuwe RIJTUIGEN, als EENE KOETS, EEN VIS-A-VIS en EEN TENT-REISWAGEN, EUROPESCHE en BASTAARD melk gevende KOEBEESTEN.

VOORTS:

JUWEELEN, GOUD- en ZILVERWERK, ETAGERE- VOORWERPEN, PORCELEINEN SERVIEZEN, GLASWERK, EENE NIEUWE IJZEREN BRANDWAARBORGKAST, KEUKENGEREEDSCHAPPEN, enz. (213)

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Dingsdag den 25den Maart a. s.,

ten huize van den WelEd. Heer G. J. NETSCHER te *Kepoetran.*

DOOR

D. D. VAN BOECKHOLTZ,

van eenen wel onderhouden INBOEDEL, bestaande uit: MAHONYHOUTEN, BATAVIASCHE en andere GEPOLITOERDE MEUBELEN, EEN PIANO, IJZEREN LEDIKANTEN, SPIEGELS en SCHILDERIJEN, een zoo goed als nieuw FIJN FRANSCH PORCELEIN ETENSSERVIES voor 24 personen, HANG-TAFEL en MUURLAMPEN, PLEET- en GLASWERK, een MIJLORD, een PALANKIJN, eenige BLOEMEN IN POTTEN, en hetgene verder te voorschijn zal worden gebragt. (240)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

DE STOOMBOOT

KONINGIN DER NEDERLANDEN

KAPT. E. LEWIS.

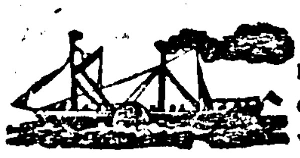

Zal op *Dingsdag den 1sten Maart* naar SINGAPORE, via SAMARANG en BATAVIA, vertrekken. Voor vracht en passage adressere men zich bij

De Agenten
(195) FRASER EATON & CO.

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het schip **AGNETA,** Kapt. R. GRIVEL. Gemelde bodem heeft goede inrigtingen voor Passagiers, voert eenen geëxamineerden scheeps-doctor en zal einde der maand Maart vertrekken.

Ter bekoming van inlichtingen vervoege men zich bij

De Agenten,
(231) B. KOPERSMIT & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Regtstreeks van hier, wordt aangeboden met het nieuw gekoperd Campagne Barkschip **AFRIKA,** Gezagvoerder MANOURY. Dit schip beveelt zich bijzonder aan voor den overvoer eener familie, door deszelfs ruime en luchtige kajuit, en zal omstreeks den 10den Maart van hier vertrekken.

Nadere informatien te bekomen bij

De Agenten.
(235) SCHIMMELPENNINCK & CO.

TE HUUR

Met primo April 1859 te aanvaarden, HET HUIS op *Mergo-Ijosso*, thans bewoond door den WelEerwaarden Heer SCHIFF.

Te bevragen, bij
(236) L. JOHAN.
te Soerabaya.

TE KOOP

Alle soorten van **Brillen** en **naauwkeuri geslepene Glazen**, voor alle gebreken der oogen, als: **Lorgnetten, Loupen**, enz.

VOORTS:

Thermometers, Vochtwegers, enz., bij

J. HITZ,
Adres den Heer HUIJSDENS.
(210) *Kaliesosok* No. 2.

PAS ONTVANGEN.

Eene groote partij fijne Heeren HEMDEN van *f* 35, *f* 40, *f* 50 en *f* 60 het doz.

Een assortiment fijne vilten HEEREN en KINDERHOEDEN.

Zwarte zijden kanten MANTILLES met SATIJNEN en BREEDE FLUWEELEN LINTEN GEGARNEERD. BAREGES in diverse Couleuren.

WIT HOLLANDSCH LINNEN voor beddelakens.

Fraaije geborduurde ZAKDOEKEN en KRAAGJES.

Afgesneden en onafgesneden PROPATRIA PAPIER.

Japansche SAKY en SOYA.

Versche SAMARANGSCHE BESCHUIT.

SCHEEPSLANTAARNS.

Diverse soorten Fransche en Hollandsche PROVISIEN.

(241) **MARTENS & CO.**

IN COMMISSIE ONTVANGEN.

ECHTE ENGELSCHE HANGLAMPEN à *f* 35.

GERAFFINEERDE SUIKER, 1ste qualiteit, à *f* 9 het mandje van ¼ picol.

BOTER à *f* 12 het vaatje.

KEUKENSTROOP in kruiken à *f* 1.

(242) Bij **A. H. DEELEMAN.**

PAS AANGEBRAGT.

BOTER.

A contant *f* 16.—
(218) F. SCHMID.

ZAKKIJ en SOIJA.

SAMARANGSCHE en andere BESCHUIT.

CANARIE ZAAD.

PUIK ROOKVLEESCH en HAMMEN.

Voorts allerlei soorten HOLLANDSCHE, FRANSCHE en ENGELSCHE PROVISIEN als:

VLEESCHEN, GEVOGELTE, PASTEIJEN,
GROENTENS, BANKET, SUIKERWERK.
VRUCHTEN enz.

(221) Bij **DE STURLER & FAGNOTTI.**

PAS ONTVANGEN

BIJ

B. KIEL.

Vele soorten van **IJzerwerk**, waarbij zeer mooije **Gereedschappen.**

Verf, Vernis, Lijn- en **terpentijn olie, Best Brusselsch Wagenlak.**

Spiegels, Schilderijen, enz.

Uit gebrek aan ruimte zullen deze goederen verkocht worden aan het *Komédieplein*, in het huis vroeger geoccupeerd door den WelEd. Gestr. Heer STENNEKES. (227)

J. LLOYD & CO.

HEBBEN PAS ONTVANGEN.

ZINK, breede en smalle bladen.

PLAT LOOD, BALLASTSCHOPPEN.

LOGLIJNEN, hand en diep ZEELOODLIJNEN, allerhande soorten van VERFWAREN, ZEILDOEK en gekookte en ongekookte LIJNOLIE. (232)

PAS ONTVANGEN

PUIKE HAM EN HARING.

Aangebragt met het schip **De Stad Gouda.**

(228) Bij B. H. KUIJPER.

WISSELS OP NEDERLAND.

(223) Bij B. KOPERSMIT & CO.

PRAGTIGE SPIEGELS.

VAN VERSCHILLENDE GROOTTE

tegen zeer lage prijzen.

(244) Bij A. H. DEELEMAN.

PUIKE BOTER van van der Leeuw.
GEZOUTEN VLEESCH in kleine vaatjes.
PUIKE HARING en ANSJOVISCH.
GERAFINEERDE SUIKER in mandjes van ½ pikol.
KOFFIJ, beste kwaliteit per 1/10, 1/4, 1/2 en heele pikol.

(220) Bij DE STURLER & FAGNOTTI.

WORDT TE KOOP AANGEBODEN

EENE STOOMKETEL.

Te bezigtigen en te bevragen bij

(217) J. LLOYD & CO.

GROENE ZEEP in stopfleschen en in vaatjes.
LIKEUREN van Fockink.

(222) Bij DE STURLER & FAGNOTTI.

ONTVANGEN

HOLLANDSCH BIER, op kruiken.
HOMBURGER WATER.

(230) GEBR. VAN DELDEN.

PAS ONTVANGEN.

VERSCH MINERAALWATER op halve kruiken.
IJZER en KOPERWERKEN.
KRAANZAGEN.
COMPLETE DAGUERREOTIJPE TOESTELLEN
terwijl ook gelegenheid bestaat tot het laten vervaardigen van DAGUERREOTIJPE PORTRETTEN.

(216) Bij DUIJSHART.

ONTVANGEN.

PUIK PUIKE MADERA in ½ en ½ fleschen.
PO TER-LANS- en HAANTJES BIER.
PORT-WIJN in ½ en ½ fleschen.
GRAND VIN BRANNE MOUTON.
OLD CHAMPAGNE COGNAC.
WIT BARCELONA D°.
EXQUISE CHAMPAGNE in ½ in ½ fleschen.
GENEVER AVH. en andere goedkoopere soorten.

(219) Bij DE STURLER & FAGNOTTI.

Met vergunning van den Heer Resident.

SOERABAYASCHE SCHOUWBURG.

SOIREE AMUSANTE,

PROEVEN VAN BEHENDIGHEID

VAN

MONSIEUR THEO,

PRESTIDIGATEUR.

Woensdag den 2den Maart 1859.

De deuren zullen ten 7½ ure geopend worden.

Aanvang ten 8 ure precies.

PRIJZEN DER PLAATSEN.

Voor een Heer of Dame. . . . . . ƒ 3.—
„ een Kind. . . . . „ 2.—

Plaatsen kunnen besproken worden op den dag der voorstelling, van des voormiddags 8 tot 11 ure, tegen betaling van ƒ ½ per plaats.

Mr. Théo is bereid om ook in particuliere gezelschappen proeven zijner kunstverrigtingen te geven, gedurende zijn verblijf te Sourabaya.

Adres *Hôtel du Commerce.* (211)

SOERABAYA, den 28sten Februarij 1859.

Bij het ter persen leggen dezes was de post van de West wederom niet aangekomen.

In den afgeloopen nacht is er te dezer plaatse eene aardbeving (?) gevallen; althans wordt ons medegedeeld dat in de omstreken van Simpang de bladeren der boomen met fijne zwarte spikkels bedekt waren, die door het vergrootglas bezien, het voorkomen hadden van bruine korrels van eene vulkanische zelfstandigheid.

In den nacht van Dingsdag op Woensdag ll. had er eene hoogst belangrijke diefstal aldaar plaats in de locaten der onderneming van de Heeren BALJAR & Co, op Oendaän, alwaar door middel van overklimming en inbraak eene aanzienlijke som aan zilvergeld (volgens opgave ƒ 8000) is ontvreemd geworden uit eene op het kantoor geplaatste geldkist of trommel.

Door de onvermoeide pogingen van den Assistent Resident, voor de policie en den schout OOSTERWEGHEL, welke laatste zich in deze zaak allerlofwaardigst heeft gedragen, is het gelukt de vermoedelijke daders op het spoor te komen.

Reeds een aantal verdachten bevinden zich in hechtenis, en, zoo wij wel onderrigt zijn, zou een tot de Europesche bevolking behoorende persoon de hoofdaanlegger zijn van dit misdrijf.

Gisteren avond omstreeks half tien ure is er brand ontstaan aan boord van het Nederlandsche schip *Delft*, gezagvoerder L. van Geelkerken, hier ter reede liggende om binnen weinige dagen te vertrekken.

Het schip werd naar de Madura- wal gesleept en op strand gezet, doch ondanks alle tot redding aangewende pogingen is het niet mogen gelukken den brand te blusschen, zijnde hetzelve tot op het koper totaal afgebrand.

Aanvankelijk heeft men nog het een en ander van den inventaris kunnen redden, doch de brand, die tusschendeks is ontstaan, nam spoedig zoodanig in hevigheid toe, dat de lading, welke uit eenige duizende picols suiker bestond, benevens het schip totaal verloren is.

Omtrent het verongelukken van het Nederlandsche schip *Souburg*, gezagvoerder von Lindern, waarvan wij in ons vorig Nommer melding maakten, vernemen wij nog dat het schip gestoten heeft op de *Eendragtsklip*, welke wel op oudere zeekaarten, maar niet op die, welke thans in gebruik zijn, vermeld staat.

De stoot moet zoo onmerkbaar geweest zijn dat een gedeelte der equipagie die niet eens gevoeld heeft.

Op dat oogenblik werd er voor en achter het schip 16 voet water gepeild. Het schip is met zulk eene snelheid gezonken dat men naauwelijks tijd had om de groote boot te strijken.

De gezagvoerder en de equipagie zijn te Probolingo aangekomen, waar zij van wegen het bestuur en de ingezetenen de meeste hulp en belangstelling hebben ondervonden.

Laatstleden Vrijdag is een scheepsjongen, aan boord van het hier ter reede liggende Nederlandsche schip *Kinderdijk*, van de bramra gevallen en in het water gestort. Het gelukte aan de menschlievende pogingen van eenen ligt-matroos, die onmiddelijk in zee sprong, hem nog levend uit het water te halen, doch de val had hem zoodanig aan de hersenen verwond, dat men, ondanks hij onmiddelijk naar het hospitaal is vervoerd geworden, aan zijn behoud wanhoopt.

Men schrijft ons van Malang de dato 19 Februarij 1859. Eergisteren avond was op de hoogvlakte van Malang eene gedeeltelijke maans-verduistering te zien, welke niet weinig schrik onder de inlandsche bevolking verwekte. In een oogenblik hoorde men overal in den omtrek op de bamboezen slaan, waardoor een ieder voor een op handen zijnde gevaar gewaarschuwd werd. Terzelfder tijd werd in eenige der naburige kampongs amok geroepen, dat echter spoedig daarna weder ophield. Ieder inlander vreesde een op handen zijnd onheil en dacht het einde der wereld nabij te zijn. Gisteren werden zij in die gedachte versterkt, toen eene verschrikkelijke en alles vernielende windhoos, van het Oosten naar het Westen loopende, en van de vuurspuwende berg Smeroe afkomende, rakelings het convalescenten etablissement passeerde. Achter het gesticht ligt eene kampong, die bijna totaal vernietigd werd. Daar waar de hoos gepasseerd was, bleef geen boom, geene bamboe staan, geen huis op elkander. Alles werd vernield en door de hoos hoog in de lucht medegevoerd. Het was een verschrikkelijk doch tevens grootsch gezigt. Duiven en kippen zag men torenhoog in de lucht opnemen en toen zij buiten de zucht van het natuurverschijnsel waren, ontzield en verpletterd op de eene of andere plaats nedervallen. De lucht wemelde van verschillende voorwerpen; geheele daken zag men rijzen, vernielen en nederdalen. Die menschen en beesten, welke in het bereik van de hoos waren, werden medegevoerd en dood tegen de aarde geworpen. Geen inlander of Europeaan die niet sidderde voor zijn leven; de bamboezen huizen, waarin het personeel van het hospitaal was gevestigd, werden door iedereen verlaten. Angstig zag men de soldaten en bedienden loopen om buiten het bereik der vernieling te komen; de vrouwen gilden met hunne zuigelingen aan de borst, terwijl de kinderen in vertwijfeling hunne ouders naliepen, sonder te weten welk gevaar hen dreigde. De WelEdelGestrenge Heer Greiner die, bij mogelijk ongeval, eene zwakke zieke vrouw, wier man uit de stad was, zijne hulp en bijstand wilde bieden, was juist op den weg, toen hij het verschijnsel zag naderen, en maande de zieken aan voorzigtig te zijn en daar waar het noodig was, hulp te bieden. Met een geluid en suizen gelijk aan dat van den locomotief, wanneer bij zijne stoom laat vliegen, maar in nog hevigeren graad naderde het al meer en meer. Daar waar het passeerde hoorde men alles kraken en ter nederstorten. Een ieder die het gevaar zag naderen dacht dat er geen steen van het hospitaal op elkander zoude blijven. Dan, toen de hoos op eene honderd passen het gesticht genaderd was en alles dreigde te vernielen, sloeg zij schuinsregts af, liet de bamboezen huisen van het hospitaal-personeel ongedeerd links liggen, vervolgde zijnen weg over het inlandsche hospitaal, stoeg eene daarover opgebouwde loods omver, wierp in den hospitaaltuin eenige zware boomen ter neder, sleurde eene zware waringin boom, welke naast het huis van den WelEdelen Heer H. aan de overzijde van het hospitaal stond, zoodanig heen en weder, dat stukken van eene mangdikte er als rietjes afbraken, en met zulk eene kracht op het dak van het huis nederkwamen, dat zij er door heen vielen en alzoo eene vreeselijke verwoesting aanrigtten. Na het steenen dak van de achtergalerij geheel medegenomen en de bijgebouwen van het huis totaal vernietigd te hebben nam de hoos hare rigting naar het Kawigebergte en ontlastte zich daar in hevige regens en onweders.

Bij het begin van het natuurverschijnsel was de lucht met zware, dikke, zwarte wolken bedekt, zij waren woest en dreigend; eene zware wolkbreuk scheen de hoos te volgen. Toen echter deze ramp voorbij was scheen de natuur te vreden met de verwoesting die zij had aangerigt; de wolken braken, de lucht werd helder en de zon schoot hare stralen neder op het tooneel der schrikkelijke vernieling, terwijl men zich zelf van de alles verdelgende werking van dit prachtig doch vreeselijk natuurverschijnsel kon overtuigen, en wie weet welke grootere ongelukken er zouden gebeurd zijn, en hoeveel slagtoffers er gevallen zouden zijn, indien deze ramp het convalescenten-gesticht hadde getroffen en hare eerste rigting behouden had.

AANKOMST VAN DE LANDMAIL.

Heden morgen werden hier per extra post aangebragt de per Landmail uit Europa verzondene brieven en nieuwsbladen, loopende uit Nederland tot 9 Januarij ll.

Wij deelen daaruit voorloopig het navolgende mede.

De overlandpost van Java, loopende tot den 8sten November ll. is den 26sten December ll. in Nederland aangekomen.

De weersgesteldheid in Nederland blijft bij uitnemendheid zacht.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Het kleine Servie brengt tegenwoordig eenige afwisseling in de eentoonigheid van het staatkundig leven. Het was den 15den Dec, dat de *Skuptchina* of volksvergadering, tot de zamenstelling van haar bureau overging. De majoor Mischa Anastasevitch, bezitter van het zoutmonopolie, werd tot president benoemd en de heer Mienkovitsch tot vice president. Beiden waren vijandig jegens den regerenden vorst gezind, terwijl de laatste bekend stond als een der ijverigste aanhangers van den pretendent Milosch Obrenowitch. Den 16den Decemb. werd de *Skupchina* geopend, en de eerste handeling der vergadering bestond in het nemen van een besluit waarbij de regerende vorst van den troon vervallen werd verklaard. Het ministerie hield daarop eene zitting, besloot gemeene zaak met de *Skuptchina* te maken, en verklaarde dienvolgens, dat voor den regerenden vorst alleen niets anders overbleef dan te abdikeren. Deze heeft zich daarop, na eene vruchtelooze poging tot verzet, aan den wil der volksvergadering onderworpen. Dit geschiedde den 22sten, en reeds denzelfden dag koos de *Skuptchina* Milosch Obrenowitch in zijne plaats. De senaat, die aanvankelijk tegen de benoeming van Obrenowitch protesteerde, trok dit protest later in; ook het leger schaarde zich weldra aan de zijde van Milosch en legde den eed op den nieuwen stand van zaken af. De geheele beweging liep zonder bloedvergieten af. Door de *Skuptchina* is onmiddelijk een adres ten gunste van Milosch naar Konstantinopel gezonden. Men heeft Milosch, die sich te Weenen ophield, doen weten, dat eene deputatie zou komen, om hem uittenoodigen de teugels van het bewind in handen te nemen en volgens de laatste berigten heeft hij doen weten, dat hij bereid was de deputatie te ontvangen. Deze gebeurtenissen hebben te Weenen een hoogst onaangenamen indruk gemaakt, hoewel men daar sedert eenigen tijd iets dergelijks moet verwacht hebben en het ligt in den aard der zaak, dat men daar zeer genegd zal zijn om de Porte in hare suzereiniteitsregten te ondersteunen. En inderdaad, het gebeurde in Servie, dat onder garantie der groote mogendheden staat, heeft zijne eigenaardige moeijelijkheden, doch dat het aanleiding tot overwegende bezwaren zou geven, althans voor het oogenblik, is niet waarschijnlijk. Er zal veel afhangen van de redenen, die der *Skuptchina* aanleiding gegeven hebben tot zulk een gewigtigen maatregel over te gaan, maar tot dusverre bestaat daaromtrent nog veel onzekerheid. Het eenige wat men weet, is dat prins Alexander beschuldigd wordt met de Porte te heulen. Het verstandigste wat de Porte doen kan, is de zaak als een fait accompli te erkennen. Reeds is het wenschelijke van eene bijeenroeping der Parijsche conferentie te berde gebragt, doch men gelooft dat Frankrijk daartegen zal zijn.

De nationale vergadering in Servie of de *Skuptchina*, heeft nimmer juist omschrevene regten bezeten; zij miste een wettigen grondslag. De vorst des lands en de senaat hebben haar dikwijls kunnen ontbinden. De *Skuptchina*, thans het tijdstip gekomen achtende om haar bestaan en hare magt op een vasten grondslag te vestigen, heeft derhalve een ontwerp opgesteld, waarin beide juist omschreven zijn.

De *Lloyd* voegt hierbij, dat de senaat aan verscheidene dezer bepalingen stellig zijne goedkeuring zal weigeren, vermits anders aan het democratisch element een groot overwigt zou worden gegeven, iets dat het tot dusverre nimmer in Servie bezeten had.

Milosch die reeds eenige jaren geleden met het hoogste gezag in Servie bekleed was, is een man van bijna 80 jaren, half blind, maar nog vol energie. De afgezette vorst wordt als eene beschermeling van Oostenrijk, de nieuwe als een gunsteling van Rusland beschouwd.

In onze laatste berigten hebben wij den uitslag van de zaak Montalembert medegedeeld. Sedert is in Frankrijk niets gebeurd, wat van staatkundig belang geacht kan worden.

Niets bijzonders uit Engeland.

Fransche dagbladen hangen een ongunstig tafereel op van den staat van zaken te Milaan, waar bestendig betreurenswaardige botsingen plaats hebben tusschen de liefhebbers van rooken en hunne tegenstanders, die willen dat niemand tabak van de Oostenrijksche regie zal koopen. Den 26sten December gaf dit zelfs aanleiding tot een straatgevecht tusschen burgers en militairen, daar een der eerstgenoemden een soldaat eene cigaar uit den mond gerukt had. Het gevecht ging zoo ver, dat men de straatsteenen opbrak en daarmede den strijd tegen de militairen voortzette. Te Pavia heeft men zelfs pogingen gedaan, om het gebeu-

der politie in brand te steken. Natuurlijk dat de stemming in eerstgemelde plaats zeer somber is. Men verpreidt daar proclamatien, waarin de inwoners aangespoord worden, om zich van alle openbare vermaken te onthouden. Het gemeene volk vooral houdt zich overtuigd, dat de Piemontezen op zijn laatst in de volgende lente zullen komen opdagen. Groote ontevredenheid heeft het te Milaan gebaard, dat de prins Porcia aanzegging heeft gekregen, de stad te verlaten, omdat hij verzuimd had de aarthertogin te groeten op een oogenblik, dat deze met haar rijtuig eene openbare plaats voorbij reed, waar de prins zich op dat oogenblik bevond.

Vele edellieden, die aan het hof van den aartshertog verbonden zijn en hun ontslag niet kunnen of willen geven, gaan op reis, om alle onaangenaamheden van dien aard te voorkomen.

Men zegt, dat de geschillen tusschen Spanje en Marokko in der minne zijn bijgelegd. Ook door Mexico zal aan Spanje eene algeheele voldoening worden gegeven, voor de nadeelen, die de Spanjaarden te Tampico hebben geleden. Als grondslag van de schikking zullen de eischen genomen worden, gelijk die door de autoriteiten van Cuba geformuleerd zijn. De vrije invoer van granen in Spanje is toegestaan, op voorwaarde, dat de schepen, waarmede zij worden aangebragt, de havens van uitvoer voor 31 Dec. verlaten hebben.

Uit Pruissen verneemt men bij voortduring weinig nieuws. De zitting van de kamers, die tegen 12 Januarij zijn bijeen geroepen, zal denkelijk zeer kort zijn en hoewel men veel spreekt van wetsontwerpen, waar het nieuwe ministerie zich mede bezig houdt, heerscht daaromtrent nog wel tegenspraak. De koning is op dit oogenblik te Rome en de tijdingen betreffende zijn toestand luiden alles behalve gunstig.

Den 22sten December is de landdag der beide Mecklenburgen gesloten, zonder iets van belang tot stand gebragt te hebben, hetgeen hoofdzakelijk toegeschreven moet worden aan de overwegende meerderheid, die de adel in dat ligchaam telt. Het gevolg daarvan is, dat de vrijstelling van het betalen van zekere regten als het voorregt van den adel, in stand zal blijven. Ondertusschen merkt men reeds op, dat het burgerlijk element allengs meer vertegenwoordigd wordt in den landdag, daar de burgers gaandeweg meer in het bezit komen van grondeigendom, waaraan het lidmaatschap des landdags regtens verbonden is. Het kan niet missen, of de invloed van den adelijken stand, en met dezen ook hunne privilegien, zal verminderen, naar gelang de invloed der burgerlijke bevolking zal toenemen.

Tusschen den keurvorst van Hessen en zijne ministers is de goede verstandhouding weder hersteld, en deze laatsten zullen niet aftreden Het door hen ontworpen budget is door den keurvorst goedgekeurd.

Den 8 Januarij is de Holsteinsche landdag namens den koning van Denemarken met eene aanspraak geopend, waarin de Deensche regering den wensch te kennen geeft, dat het geschil tusschen haar en het Duitsche gedeelte des rijks, moge bijgelegd worden. De landdag heeft daarop den heer Scheel Plessen tot president en den heer Reinecke tot vice president benoemd.

Naar men verneemt, zal de Duitsche bondsvergadering den 20sten Januarij hare zittingen hervatten. Intusschen blijven de gemengde committés voor de Holsteinsche aangelegenheid in functie. Men verwacht, dat de Deensche regering hare te doene voorslagen aan de stenden der hertogdommen mede onverwijld ter kennis der bondsvergadering zal brengen.

De afloop der verkiezingen in Beijeren is geweest, dat op geringe uitzonderingen na, al de leden der ontbonden kamer van afgevaardigden herkozen zijn. Zij zal den 15den Januarij geopend worden. Het ministerie heeft zich tot dusverre staande gehouden.

De tijdingen uit Konstantinopel loopen tot den 1sten Januarij. Het ministerie ziet geene kans om den Hatti Humaioun uit te voeren en zoo maar iemand gevonden kon worden, die den post van grootvizier op zich zou willen nemen, zou de tegenwoordige titularis gaarne aftreden. Overigens nog geen verandering in de verwarring der finantien van dit land.

De keizerin-weduwe van Rusland is steeds ziek en hoewel iets aan de betere hand, nog altijd niet buiten gevaar. De commissie van den adelstand in het gouvernement St. Petersburg heeft de voorstellen der hooge regering tot emancipatie der lijfeigenen onderzocht en zich daarmede vereenigd. Dat berigt behelst waarheid, doch er is een *maar* bij; nl., dat door de commissie op voorstel van den heer *von Platenow* te gelijker tijd is besloten. zij van meening is, dat de regering niet mag overgaan tot eigenmagtige regeling van deze kwestie der lijfeigenen, maar dat die moet geschieden onder wettige medewerking van de — Stenden. 't Is waar, dat er in Rusland werkelijk eens zulke Stenden zijn geweest, maar 't is even waar, dat zij door *Peter den Groote*, die het beter vond, alleenheerscher aller Russen te wezen, werden ter zijde geschoven. Wel werd kort na zijn dood, en nu circa 120 jaren geleden, door de Bojaren eene krachtige poging aangewend, om den verloren, wettig beschreven, doch sedert langen tijd faktisch genoten invloed op de regeringszaken te herwinnen, doch steeds zonder dat die pogingen ook later werden herhaald, op den duur veel mogten baten. Schijnt dat de Bojaren thans zoodanige poging willen herhalen; althans is hun daartoe strekkend besluit den keizer overhandigd, tegelijk met dat betrekkelijk de zaak der emancipatie zelve.

De gespannen toestand die sedert lang tusschen de Luxemburgsche stenden en het ministerie aldaar bestond is daarmede geeindigd, dat aan den prins stadhouder de magt is verstrekt, om, zoo de omstandigheden dit noodig mogten maken, tot eene uitbreiding van de stenden over te gaan. Zoo althans luidt een berigt uit 's Gravenhage.

LAATSTE BERIGTEN.

Nog altijd blijft de ongerustheid te Parijs voortduren, die daar door de bekende toespraak van keizer Napoleon aan den Oostenrijkschen gezant veroorzaakt is. Die ongerustheid bestaat echter hoofdzakelijk in de industrieele en handelskringen; want in de diplomatieke salons is men van gevoelen, dat de bedoeling des keizers volstrekt niet geweest is, om den heer von Hübner iets onaangenaams te zeggen. Eene omstandigheid die voor deze opvatting pleit, is, dat èn de keizer èn de keizerin zich daags na de bedoelde gebeurtenis zeer voorkomend jegens den gezant gedragen hebben. Met dat al is het niet te ontkennen, dat de verhouding tusschen beide keizerrijken alles behalve normaal is. De minste opstand in Italie kan beide tegen elkanderen in de wapens brengen; Oostenrijk, om zijne twee schoonste provincien te behouden en Frankrijk, ten einde eene zaak te verdedigen, waarvoor het blijkbaar sympathie gevoelt. De Engelsche onafhankelijke dagbladen, met de *Times* aan het hoofd, vreezen dan ook voor gewigtige gebeurtenissen in de aanstaande lente. Laatstgenoemd dagblad waarschuwt voor een Franschen inval in Lombardije, met het doel om de Italianen te bevrijden, daar dit hoogst waarschijnlijk omver zou werpen wat sedert 40 jaren voor den vrede van Europa gedaan is.

KOLONISATIE IN FRANSCH ALGERIE.

(*Vervolg.*)

De Franschen bezitten eene zekere tact om aan alles eene benaming te geven, waardoor het vernederende, wat er somwijlen onderschuilt, wordt weggenomen: dat de soldaat, in plaats van eeuwig te exerceren en met theorie en school te worden lastig gevallen, zijn zijdgeweer aflegt en het zelve verwisselt tegen schop, houweel of wel met den nobelen kruiwagen, daarin vinden zij volstrekt niets aanstootelijks voor het militaire karakter: zij noemen zulks heel gratieus: *corvée de Génie.* Doch door middel daarvan verrigt Frankrijk in Algerie, alwaar geen Arabier zich als koeli laat gebruiken, wezenlijke wonderen.

Dagelijks zijn duizende krachtige handen aan het werk, om woeste onbewoonbare wildernissen te herscheppen in aanvallige dorpen.

Waar slechts eenige weken geleden de uitgehongerde hijëna zijn schril geblaf en de akelige jakhals zijn jankend gehuil nog deed hooren, verneemt men weldra het weemoedig gezang eener treurende Duitsche, die zoo spoedig *die Heimath nicht vergessen kann.* Vele Duitsche landbouwers hebben in Algerie geheele dorpen bevolkt; over het algemeen zijn de zulken arme lieden, die weinig te verliezen hebben.

Een landman, of wel de zoogenaamde boer, die een paard, een paar koeijen en een stukje gronds bezit, groot genoeg om hem en zijn gezin te voeden, is zóó dwaas gewoonlijk niet zulks opteofferen, aan gewaagde ondernemingen en daarbij het leven van zijn kroost in gevaar te stellen, door den invloed der vreemde luchtstreek.

Men kan derhalve wel denken, dat, op eene enkele uitzondering na, de meeste landverhuizers niet uit weelde hunne haardsteden verlaten, ten einde in vreemde gewesten het wisselvallige te beproeven.

Het Fransche Gouvernement begreep zulks ten minste, en liet het daarom niet alleen blijven bij schoonklinkende woorden van aanmoediging en beloften tot te gemoetkoming, maar sloeg oogenblikkelijk de handen aan het werk, ten einde het plan van koloniseren zich niet bepalen zoude tot ijdele theorien.

Algerie had men veroverd met het zwaard, en het zwaard alleen was in staat het veroverde grondgebied te behouden: (hier verviel dus van zelf ieder listig staatkundig stelsel, ten einde de hoofden te winnen en hunne belangen met die des overwinnaars te verbinden.

Ten einde overeenstemming te brengen in alle raderen van het bestuur was de Gouverneur-Generaal, die het hoogste oppergezag in handen had, een militair individu en werden alle civiele autoriteiten vertegenwoordigd door militairen.

Men zag niet zeldzaam een plaatselijke kommandant tevens de functien waarnemen van vrederegter en burgemeester.

In tijd van gevaar is ieder Franschman soldaat, zulks werd aldaar naar den letter opgevat.

Dat het burgerlijk bestuur nimmer met het militair beheer overhoop lag, zal wel niet behoeven aangehaald te worden: men stond in Algiers geheel en al: *sous le regime du sabre!*

Dat daarin echter eene heilzame wijziging gebragt is, bij het toenemen der Europesche bevolking zal wel niet behoeven gezegd te worden.

De Franschman, Spanjaard of Duitscher, kortom de Europeaan, die zich aldaar neder zette, alleen of met zijne familie, deed zijne reis naar Algiers, op kosten van den staat.

Het Gouvernement wees hem eene verblijfplaats aan, alwaar zijne woning reeds was opgeslagen, en het land gedeeltelijk bearbeid, ten minste gezuiverd van bout- en heester- gewas.

Gereedschappen voor den landbouw, benevens de daarvoor benoodigde viervoetige dieren ontving hij in leen, en voor zóóverre hij in den beginne, voor zijn huisgezin den dagelijkschen kost niet konde verdienen, werden hem van 's Gouvernements wege, de noodige levensmiddelen in naturâ verstrekt.

Op die wijze was de kolonist voor oogenblikkelijk gebrek beveiligd en gewaarborgd voor een te laat berouw.

Uit al het opgesomde, hetgeen wij verhalender wijze hebben voorgedragen, zonder daaromtrent alsnog in nadere beschouwingen te treden over het voor en tegen, kan men al dadelijk afleiden, dat men volstrekt geene vergelijking kan maken tusschen Algiers en Java, alhoewel echter het ons voorkomt, dat het een en ander niet geheel en al te verwerpen en af te keuren is.

Zoo gewillig, zacht en inschikkelijk de bewoner is dezer schoone gewesten, zóó barsch ruw en onhandelbaar is de Arabier der Fransche bezittingen. Op het zien van een Franschman krult de bovenlip van den Arabier verachtelijk omhoog, en alhoewel hij den mond niet roert, leest men toch in zijn vlammen schietend oog niets dan haat en wraakzucht!

Men kan de Arabieren aldaar verdeelen in Nomaden of zwervende Arabieren, die onder tenten wonen, zich met den veeteelt bezig houden en slechts hier en daar een stuk gronds bebouwen, als wanneer zij na den oogst weder verder optrekken, ten einde grazige streken te zoeken voor hunne talrijke kudden: onder hen kan men de Bedouïnen rangschikken, de gevreesde roovers der woestijn.

De Kabijlen of bergbewoners wonen op hooge somwijlen ongenaakbare plaatsen, nu eens in holen van rotsen, door de natuur daargesteld tot verblijf der wilde dieren, dan weder in steenen woningen op de kruinen en hellingen der bergen.

Hoe arm een Arabier ook zij, bezit hij toch gewoonlijk eene pijp, een geweer een ijatagan en een paard. — Rooken is zijne geliefkoosde uitspanning, en uren lang kan hij, met de beenen kruisselings over een, daar zitten te turen, aan een steenen beeld gelijk, indien van tijd tot tijd zijne lippen zich niet bewogen, tot het laten ontsnappen van den heerlijken tabaksdamp.

Noch door geld, noch door goede woorden, noch door bedreigingen laat de Arabier zich voor eenig werk gebruiken

Dat de Europeaan alhier niet op zijne wenken wordt bediend, is met zulk een volkje ligt te begrijpen, dat alléén door vrees, geen eerbied, maar wel ontzag kan worden ingeboezemd.

De Javaan acht den Europeaan, wegens zijne meerdere kennis en beschaving maar de Arabier haat en veracht hem!

(*Wordt vervolgd.*)

STATISTIEK VAN LIGCHAAMSGEBREKEN.

In het XVde Deel, 2e Serie, van de *Statistique générale de la France*, waarvan het 2e gedeelte het kadaster en de bevolking bevat, volgens de telling van het jaar 1851 komt eene opgave voor van lijders aan in het oog vallende ligchaamsgebreken, waarvan het onderstaande, vergeleken met de bevolking, niet onbelangrijk is. Het bevolkingscijfer in 1851 bedroeg 35,783,170 zielen.

		Derhalve op 1000 inwon.
Blinden.	37,662	1,05
Aan één oog blinden.	75,063	2,10
Doofstommen.	29,512	0,82
Krankzinnigen, waarvan 24,433 te huis en 20,537 in openbare of bijzondere gestichten verpleegd werden.	44,970	1,25
Lieden met kropgezwellen.	42,382	1,18
Gebogchelden, opgeschreven als lijdende aan verkromming van de ruggegraat.	44,619	1,52
Lieden die een of twee armen hebben verloren.	9,077	0,25
Lieden die een of twee beenen hebben verloren.	11,801	0,32
Lieden met horrelvoeten.	22,546	0,62
Totaal	317,133	

Deze cijfers geven aanleiding tot eenige opmerkingen. In de eerste plaats valt al dadelijk in het oog dat de *werkelijke* verhouding veel ongunstiger is, dan uit bovenstaande cijfers blijkt, want van het bevolkingscijfer moet afgetrokken worden verre weg het grootste gedeelte der vreemdelingen die in Frankrijk wonen, wier getal in 1851 379,289 bedroeg, welke in den regel valide personen zullen zijn.

Wij missen op de lijst de lieden met kromme armen of beenen, met binnenwaarts gerigte knieën, met scheeve of stijve halzen, de manken, enz. enz. Waren deze er bij gerekend, het aantal misvormden zou véél grooter zijn.

Ook mogen wij niet vergeten dat de aangeteekende gebreken wel voor verre het grootste gedeelte zullen betrekking hebben op de *mannelijke* bevolking. Immers meer nog dan de mannen zullen de vrouwen er tegen hebben zich als misvormd te doen aanteekenen. Hoe menig uitwendig gebrek wordt ook niet reeds door de vrouwelijke kleeding van zelf aan het oog onttrokken, en waar dit niet van zelf geschiedt, daar heeft immers de vrouw, en vooral de Fransche vrouw, een tal van middelen beschikbaar om haar gebrek te verbergen! Men kan ongetwijfeld aannemen dat een groot aantal *verkrommingen van de ruggegraat* onopgemerkt zijn gebleven.

Maar hoe onvolledig ook, is deze statistiek toch niet geheel van belang ontbloot. Men beschouwe de bekende cijfers als een *minimum.*

Het ware te wenschen dat wij dergelijke opgaven omtrent Nederland bezaten. Ware het aantal kromme ruggen die in Nederland rondloopen bekend, het zou ongetwijfeld luide spreken van de verwaarloozing waaronder de Nederlandsche schooljeugd (wier geest, ten koste van het ligchaam, uren lang in bedompte schoollokalen heet te worden ontwikkeld), *gebukt* gaat, in letterlijken en overdragtelijken zin!

Wij hebben voor ons liggen eene opgave van de ligchaamsgebreken die aanleiding gaven tot vrijstelling van den dienst bij de Nationale Militie, in de provincie Noord-Holland in de jaren 1841—1855; in Noord-Braband van 1841—1854; en bij de Militieraden in Zeeland van 1840—1849. Wij deelen daaruit enkele proeven mede.

Voor Noord Holland vinden wij de volgende cijfers omtrent *afwijking van de werverkolom*: 416
en voor *misvormde borstkas*: 686
wegens misvorming van wervelkolom of borstkas werden derhalve vrijgesteld. 1102

In Noord-Brabant vinden wij (1841—54) voor de *misvorming van ruggegraat en borstkas* te zamen: . . . 1245

In Zeeland werden (alleen bij de Militieraden) van 1841—1849 vrijgesteld wegens:

kromme rug 46, *misvormde borst* 31, te zamen 77.

Ziedaar enkele opgaven die, hoe onvolledig ook, voldoende zijn om te doen zien dat ook in Nederland meer misvormden worden gevonden, dan men welligt vermoedt. In Noord Holland werden in vijftien jaren meer dan *elfhonderd*, in Noord-Brabant in veertien jaren meer dan *twaalfhonderd* jongelieden wegens misvorming van ruggegraat of borstkas, vrijgesteld van den dienst. Men vergete nu niet dat verreweg de meeste van die ongelukkigen, in hunne kinderjaren mivormd zijn *geworden*, d. i. met andere woorden: misvormd zijn *gemaakt*: Aangeboren misvorming is zeldzaam. Wat al verkrachting van de wetten die de ontwikkeling van den mensch beheerschen, schuilt er in die cijfers! Hoe luide getuigen zij van het vergrijp en euvel dat er met de voeding en de opvoeding van het volk wordt gepleegd! En die cijfers moeten óók worden beschouwd als een *minimum*. Want onder degenen die niet werden opgeroepen omdat zij een hoog nummer hadden getrokken, of die om andere redenen vrij waren, waren er zonder twijfel ook nog met misvormde borstkassen en kromme ruggen.

Misschien waren door meerdere dergelijke cijfers meerderen dan nu er van te overtuigen, dat zorg voor de behoorlijke ontwikkeling van het ligchaam minstens even noodzakelijk is als het leeren van lessen of het maken van themas! Wij komen welligt later op dit onderwerp terug.

INGEZONDEN STUKKEN.

De opmerking, voorkomende in de *Sourabayasche Courant* van den 26sten dezer. No. 16, aangaande de slechte verlichting der schouwburgzaal, bij gelegenheid der door den Heer THÉO gegevene voorstelling, is juist, doch had kunnen zijn voorgekomen, indien de Heer HAMMELBURG beter aan zijne verpligting had voldaan, met namelijk *Olie van eene goede qualiteit* te leveren, waarvoor trouwens dan ook *f* 18 voor de picol is betaald.

Indien dus het geëerde publiek van Sourabaya, door die slechte verlichting eene teleurstelling heeft ondergaan zoo is zulks alleen aan de laatstgenoemde omstandigheid toeteschrijven, en is zulks voor den ondergeteekende eene les geweest om zich daaromtrent bij verdere gelegenheden niet meer aan genoemden koopman in olie toetevertrouwen.

E. KOLLING.
Concierge van den
Sourabayaschen Schouwburg.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM 8 *Januarij* 1859.

Koffij bleef in eene zeer gunstige stemming verkeeren en is voor goed ordinair Java per ceel tot 34 c. steeds eenige vraag te bespeuren; terwijl men bij gerijf voor goed smakende soorten $34\frac{1}{2}$ c. zou moeten besteden, bont geelachtig Padang is met 35 à $34\frac{1}{2}$ c. betaald. Aangaande Rio is niets bijzonders te melden; de stemming is vrij goed doch uit gebrek aan keuze gaat er niets om.

Thee stil, doch sedert het bekend is, dat de voorraad in het einde van het voorgaande jaar aanmerkelijk kleiner is. dan bij den aanvang daarvan, is het artikel iets vaster.

Van **Java-Tabak** zijn tegen 17 dezer in veiling aangekondigd: 826 pn., 737 pn., zoo gezond als beschadigd, en 163 pn.

Suiker in eene willige stemming en met vrij belangrijken omzet tot verbeterde prijzen. De volgende afdoeningen hebben wij te vermelden: ruim 160 vn. Surinaamsch van *f* $30\frac{3}{4}$ tot *f* 38, circa 200 kn. Havana zoo gezond als beschadig tot diverse prijzen, 498 krandjangs Java, ex *Thames* op zolder liggende No. 12 en 16 tot ferme prijzen, en 233 krandjangs dito No. 16 tot *f* $\frac{1}{2}$ boven November-prijzen, ex *Telemach*.

Rijst. Uit de eerste hand zijn geene afdoeningen te vermelden; het artikel blijft stil en met weinig handel in de gepelde soorten voor consumptie. De prijzen noteren wij: gep. Necrasie *f* $6\frac{1}{2}$ à *f* $6\frac{3}{4}$, Rangoon *f* $6\frac{1}{4}$ à *f* $6\frac{1}{2}$; Voorloop *f* $7\frac{1}{2}$ à *f* $8\frac{1}{2}$; Java *f* $7\frac{1}{4}$ à 8, Tafel *f* $10\frac{1}{2}$ à *f* $11\frac{1}{2}$.

Specerijen genieten bij voortduring eenige vraag, vooral Notenmuskaat No. 1, die op 118 c. gehouden wordt, welke prijs echter nog niet betaald is. Foelie 96 c.; Nagelen No. 1, op 26 c. gehouden 25 c. is grif te maken, No. 2, 24 c.

Banka-Tin. De vraag voor dit artikel heeft zich eenigsints verlevendigd, en was de laatste besteedde prijs *f* $75\frac{1}{2}$ voor 300 blokken, waartoe men thans nog koopen kan.

Verfwaren. Java-Indigo en Cochenille De handel in deze artikelen was van weinig belang, en geen der artikelen gaf tot bijzondere vermelding aanleiding.

Verfhouten met weinig handel en onveranderd.

Droogerijen. AFLOOP DER VEILING van Gum Elasticum en Gutta Percha, alhier gehouden:

295 korven Gum Elasticum. Opgehouden tot *f* 55 per 50 ℔ ¢
392 stukken Gutta Percha. „ „ 105 c. „ $\frac{1}{2}$ „

De Gutta Percha is na de veiling uit de hand verkocht tot geheimen prijs.

Huiden. In O. I. soorten ging niets om, de gevraagde ligtwigten ontbreken.

Arak en Rum. In deze artikelen had geen omzet plaats.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum	Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Van
Febr. 22	Nederlandsche	Emilie.	A. de Wolff.	Samarang.
„ 24	„	Bezoekie.	J. M. Lammerts van Bueren.	Pasoeroewan.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum	Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Naar
Febr. 24	Z. M.	Stoomschip Groningen.	Kapt. luit. t/z. H. F. Courier dit Dubikart.	Koersstellende om de Oost.
„ —	Nederlandsche	Johannes Albertus.	J. C. Londt.	Nederland.
„ —	„	Eersteling.	F. G. C. Mann.	„ via Pasoeroewan.
„ 25	Nederl. Ind.	Stoomschip Padang.	B. J. Schipper.	Batavia via Samarang.
„ 26	Nederlandsche	Jan Schouten.	J. Coening Meijer.	Tjilatjap via Sumanap.
„ —	Nederl. Ind.	Djoedool Moebarak.	Sech Oemar bin Mobt. Alan.	Molukkos.
„ —	„ „	Almook Tasam.	Said Aloei bin Achmat Alhabassij.	Koetei.
„ —	„ „	Harrol Barie.	Sech Mohamat Arpan.	Grissee.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Bestemming	Agenten
Nederlandsche	Johanna Maria Christina.	C. Gorter.	In Reparatie.	Fraser Eaton & Co.
id.	Louise Jacoba Johanna.	Baumgarten.	Te Koop.	„ „ „ „
id.	Drie Vrienden.	L. P. Andersson.	Onbepaald.	„ „ „ „
Zweedsche	L. Abang.	Mork.	Stockholm.	„ „ „ „
id.	Walcheren.	K. Hoek.	In Lossing.	„ „ „ „
Engelsche	Liemoyne.	Dempster.	id.	„ „ „ „
id.	Amelia Breillat.	Morris.	Australie.	„ „ „ „
Zweedsche	Fannij.	Wulff.	Falmouth.	„ „ „ „
Nederl. Ind.	Emilie	A. de Wolff.	Onbepaald.	„ „ „ „
id. id.	Wilhelmine Cox.	Deibel.	Onbepaald.	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Zweedsche	Sijdpolen.	Soderberg.	Nederland.	„ „ „ „ „
Hollandsche	Johanna Louisa.	Popken.	Amsterdam	Schimmelpenninck & Co.
id.	Jan Schouten.	Coeningh Meijer.	Onbepaald.	„ „ „
id.	Prins Frederik der Nederlanden.	de Wit.	id.	„ „ „
id.	O. J. Packet.	Postma.	id.	„ „ „
id.	Hollandia.	Ruige.	id.	„ „ „
id.	Afrika	Manourie.	Amsterdam.	„ „ „
Nederlandsche	Prins van Oranje.	Hensing.	Onbepaald.	Ruyl Cramer & Co.
id.	Laurens Koster.	Koenen.	id.	„ „ „ „
id.	Koerier.	Rotgans.	id.	„ „ „ „
id.	Gebrs. Houtman.	Bax.	Onbepaald.	„ „ „ „
id.	Stad Gouda.	Breuning.	id.	„ „ „ „
id.	Haamsteede.	De Boer.	Nederland.	„ „ „ „
id.	Eersteling.	Mann.	Onbepaald.	J. F. van Leeuwen & Co.
id.	Arij Scheffer.	Kunst.	id.	„ „ „ „ „ „
id.	Minister Thorbecke.	S. van Duijn.	In Reparatie.	„ „ „ „ „ „
Nederlandsche	Delftshaven.	Schaap qq.	Onbepaald.	B. Kopersmit & Co.
Nederl. Ind.	Stoomschip Macasser.	Smith.	In Reparatie.	„ „ „ „
id id.	id. Padang.	Schipper.	Batavia.	„ „ „ „
Nederlandsche	Pictura.	Vogel.	Onbepaald.	„ „ „ „
id.	Baltimore.	Brakke.	id.	„ „ „ „
id.	Ida Elisabeth.	Kramer.	Nederland.	„ „ „ „
id.	Agneta.	R. Grivel.	id.	„ „ „ „
id.	Willem de Clercq.	Ouwehand.	id.	„ „ „ „
Engelsche	Princess.	G Sargent.	Onbepaald.	McMillan Marten & Co.
id.	Sophia Fraser.	Wilson.	China.	Hill Broekman & Co.
id.	Oxus.	Wallace.	Ter bevrachting.	„ „ „ „
id.	Fleda.	Sanders.	id. id.	„ „ „ „
Ned. Ind.	Scotch Lassie.	McKenzie.	Moluccos.	„ „ „ „
id. id.	Stoomschip Samarang Packet.	Scheel.	Batavia.	„ „ „ „
Zweedsche	Oscar den I.	Blomquist.	Nederland.	„ „ „ „
Zweedsche	Atlantic.	H. Fleetwood.	Nederland.	B. J. van Eck & Co.
Nederl. Ind.	Union.	G. Schuit.	Reparatie.	„ „ „ „ „ „
Bremer	Franklin.	F. H. Stokman.	id.	„ „ „ „ „ „

Aangekomen Passagiers.

Met de Nederl. bark *Emilie*, Mevr. de weduwe Bruns, Mevr. de Wolff en mevr. Jans.

Vertrokken Passagiers.

Met het Nederl. Ind. stoomschip *Padang*, de heeren G. H. L. van Oordt, C. van Oosterzee en J. L. Simon; Z. M. troepen en bannelingen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Medusa, Etna, Onrust en Samarang; de schepen Oost India Pakket, Prins Frederik der Nederlanden, Arij Scheffer, Fathool Moebarak, Princess, Padang Pandjang, Gana Salim, L. A. Bang, Atlantic, Prins van Oranje, Johanna Maria Christina, Oxus, Franklin, Delft, Faidul Mobarak, Oscar I, Hollandia, Agneta, Fannij en Foolkool Haer; de stoomschepen Makasser, Ambon, Samarang Packet en Banda; de barken Fathal Ma-ān, Saijan Maskour, Salma, Drie Vrienden, Delftshaven, Louise Antoinette, Louisa Jacoba Johanna, Fathool Joesoer, Adolf van Nassau, Joedool Barie, Soedul Gair, Baltimore, Bacht Mastora, Naim Balgijer, Abool Hasim, Laurens Koster, Kinderdijk, Pictura, Wilhelmina Cox, Abool Hair, Alhamadanie, Aldjoesoer, Ida Elisabeth, Kim Tianhoat, Minister Thorbecke, Walcheren, Afrika, Liemoijne, Zein, Gebroeders Houtman, Atidjatoor Rachman, Fathul Karim, Fleda. Nawan Eljoesoor. Banka, de Stad Gouda, Haamstede, Willem de Clercq, Emilie en Bezoekie; de brikken Marzoek, So-Ootdin, Sophia Fraser, Koerier, Sophia thans hern. Talsum, Fathal Hair, Sijdpolen en Amelia Breillat; de schoeners Sarie Tengaroong, Hoseeng, Komeij, Berkatool Adjelan, Bilmadjiet, Bingseeng, Mastora, Banda, Coquette, Johannes en Louisa, Atiat Ulmaulah th. hern. Sa-adah, L' Union, So-Ookdin en Atiat Tilmaula.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

14 Februarij. Het Nederl. barkschip *de Beurs van Rotterdam*, gezagv. F. de Vos, van Soerabaya, den 5 Februarij.

19 Februarij. Het Ned. Ind. schip *Gertrude*, gezagv. J. M. Sobels van Soerabaya, den 17 Februarij.

VERTROKKEN.

15 Februarij. De Ned. Ind. schoener *Sophia*, gezagv. Siendoe Djaija. naar Bezoekie.

18 Februarij. De Ned. Ind. schoener *Maria*, gezagv. Pa-Jamaie, naar Balie.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Schoeners Mansoer, Sumanap, Sie Damar, Almasboor, Mifrejool Moelook en Bintang Timoor thans hernaamd Fathal Haer; brikken Machmoedie en Sie Kanoegrahan; de kotter Noorsasie; schepen de Beurs van Rotterdam en Gertrude.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 23sten tot en mèt den 26sten Februarij 1859.

AANVOER.

Van Batavia per het Nederl. schip *Fannij*, gezagv. Wulff, agenten Fraser Eaton en Co.

4358 staven ijzer, Adam en Co; 46 vaten teer, Order.

Van Batavia per het Nederl schip *Willem de Clercq*, gezagv. P. Ouwehand, agenten B. Kopersmit en Co.

1 bascule, 2 kisten koperen gewigten, 63 vaten meel, B. Kopersmit & Co.

Van Batavia per het Ned. schip *Hollandia*, gezagv. C. Ruige, agenten Schimmelpenninck & Co.

100,000 stuks metzelsteenen, 500 kelders genever, Order; 174 kisten manufacturen, Schimmelpenninck & Co; 90 ledige leggers, 64 kisten gember, 3 kisten bitter, 32 kisten manufacturen, P. Kervel & Co; 170 kisten roode wijn, 6 balen en kisten manufacturen, W. W. Cook & Co; 17 stuks suikerpannen, 11 balen en kisten manufacturen, Mc Millan Marten & Co; 100 kisten cognac, Fraser Eaton & Co; 10 kisten bladkoper, Hill Broekman & Co; 116 collis koopmanschappen, 1 ronde tafel, Thomas; 150 kelders genever, W. Mathieu & Co; 200 kisten cognac, 20 tonnen rattekruid, 60 collis koopmanschappen, Adam & Co; 1 kist zijden modewaren, Martens & Co; 3 kisten leer, J. F. van Leeuwen & Co; 2 kisten dranken, Gebr. van Delden; 27 kisten manufacturen, Order.

Van Batavia per de Ned. Ind. bark *Foolkool Hair*, gezagv. Said Machsien. agent Gezagvoerder.

20 kisten lucifers, Adam & Co; 2 kisten wijn, Gebr. van Delden; 10 collis wijn, B. J. van Eck & Co; 3 kisten en balen manufacturen, 1 kist vlaggedoek, W. Mathieu & Co; 1 kist bendij-tuigen, 1 kist manufacturen, McMillan Marten & Co; 28 collis koopmanschappen, Order; 97 collis manufacturen, koopmanschappen en kleinigheden, diverse Arabieren.

UITVOER.

Naar de Moluccos via Sumanap, per de Ned. Ind. bark *Fathool Madjiet*, gezagv. Said Mohamat bin Aloewie Asegaf,

6 vaatjes kruid, Nash; 450 picols rijst, B. J. van Eck & Co.

Naar Timor Koepang per de Ned. Ind. bark *Fathool Manan*, gezagv. Sech Alie bin Aboebakar Bargebet.

1 kist madapollams, Fraser Eaton & Co.

Naar Batavia via Samarang, per het Ned. Ind. stoomschip *Padang*, gezagv. Schipper.

10 kisten wijn, Ruyl Cramer & Co; 50 picols aardappelen, J. A. A. Nicolai & Co; en kleinigheden.

Naar Nederland via Passaroeang, per het Ned. schip *Eersteling*, gezagv. F. G. C. Mann.

$236\frac{60}{100}$ picols rotting, $155\frac{10}{100}$ picols rijst, 1800 picols rijst, P. Kervel & Co; $83\frac{1}{2}$ leggers arak, $36\frac{1}{2}$ leggers arak, Schimmelpenninck & Co; 780 picols rijst, $212\frac{32}{100}$ picols suiker, $15\frac{34}{100}$ picols rijst, Mathieu Ebbs Ruys en Co.

Naar Koetei (Borneo) per de Ned. schoener *Almeek Tasim* gezagv, Said Aloewie Alhabassij.

1 baal drils McMillan Marten en Co.

Marktprijzen.

SUIKER N°. 16 per picol *f* $18\frac{1}{2}$.—
KOFFIJ Nominaal.
RIJST (CARGA) per kojang. *f* 130 à *f* 140.—
Id. (WITTE) „ „ *f* 160 à *f* 170.—
KOEHUIDEN per 100 st. *f* 250 à *f* 350.—
ARAK per legger *f* 50.—
OLIE (KLAPPER) *f* $12\frac{1}{2}$ à *f* 14.—
OLIE (KATJANG)
KADJANG MATTEN
ROTTING. *f* 10 à *f* 12.—
WISSELKOERS Pari.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam* en W. J. VAN HAREN NOMAN te *Leiden*.

GEDRUKT BIJ E. FUHRI & CO, TE SOERABAYA.